

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 31 marca 2010 r.

**Pan
prof. dr hab. Bronisław Marciniak
Rektor
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu**

LPO-4100-05-01/2010
P/09/113

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (zwanym dalej w skrócie: „Uniwersytetem” lub „Uczelnią”) kontrolę w zakresie realizacji w 2009 r. wydatków ze środków publicznych na inwestycje budowlane pn. budowa hali sportowej Poznań-Morasko oraz budowa budynku dydaktycznego Kolegium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Pile.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami, realizację przez Uniwersytet wyżej wymienionych inwestycji.

1. Podstawą finansowania kontrolowanych inwestycji (o łącznej wartości kosztorysowej 77,1 mln zł.) z budżetu państwa, w latach 2007-2010, były zaakceptowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wnioski o przyznanie dotacji budżetowych w kwocie 65 mln zł. Wnioski te, złożone przez Rektora Uniwersytetu w listopadzie 2007 r., zawierały zobowiązanie Uniwersytetu do przeznaczenia środków własnych na finansowanie inwestycji w kwocie 12,1 mln zł (z tego 8.632 tys. zł w latach 2008-2009). Do końca 2009 r., Uniwersytet nie wywiązał się z tego zobowiązania, a we wniosku Pana Rektora z 26 maja 2009 r. w sprawie waloryzacji programu wieloletniego Uczelni, deklaracja udziału środków własnych Uczelni i innych inwestorów pozostawała na niezmienionym poziomie. Ustalenia kontroli NIK (wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.) wykazały 50% zaawansowanie całości robót przy realizacji budynku

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

dydaktycznego w Pile, którego zakończenie planowane było na kwiecień 2010 r. oraz 70% zaawansowanie robót przy budowie hali sportowej (wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu), której zakończenie planowane było na czerwiec 2010 r. Do sfinansowania, wg szacunków Uniwersytetu, pozostają roboty o wartości 40,1 mln zł, przy planowanej dotacji z budżetu państwa w kwocie 23,2 mln zł.

Do czasu zakończenia kontroli NIK, Uniwersytet nie podjął skutecznych działań w celu zapewnienia zadeklarowanych środków własnych (ich źródłem miały być wpływy ze sprzedaży nieruchomości). W marcu br. Uczelnia podjęła natomiast działania zmierzające do zwiększenia kwoty dotacji i zmniejszenia wkładu środków własnych w realizowanych inwestycjach. Do czasu zakończenia kontroli NIK, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie podjął decyzji w tej sprawie.

W ocenie NIK, brak zadeklarowanych środków własnych na finansowanie przedmiotowych inwestycji w latach 2008-2009 miał wpływ na powstanie opóźnienia w ich realizacji, szacowanego nawet na 5 miesięcy (tj. 22% planowanego okresu realizacji). Ocena ta znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniach złożonych przez zastępcę Kanclerza ds. Inwestycji i Kwestor Uniwersytetu. NIK wskazuje przy tym, że podjęte przez Uniwersytet zobowiązanie dotyczące zapewnienia środków własnych na finansowanie kontrolowanych inwestycji, nie zostało uwzględnione w planie rzeczowo-finansowym Uniwersytetu na 2009 r. NIK zwraca uwagę, że w harmonogramie wydatkowania tych środków w latach 2008-2009, Uniwersytet uwzględnił wyłącznie środki dotacji (z pominięciem uprzednio zadeklarowanej wielkości środków własnych w finansowaniu tej inwestycji).

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w latach 2008-2009, wnioski o kolejne transze dotacji na finansowanie inwestycji składane były na podstawie niezaktualizowanego programu inwestycji. Faktyczne koszty robót budowlanych wynikające z zawartych umów z wykonawcami, przewyższały o 7,7 mln zł (12%) wartość inwestycji określoną w programie.

2. NIK pozytywnie ocenia wywiązanie się Uniwersytetu z obowiązków inwestora w zakresie zapewnienia kompletnej dokumentacji projektowej. Zapewnione zostało również sprawowanie przez pracowników Uczelni, tj. osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (kierownicy budowy i robót oraz inspektorzy nadzoru inwestorskiego). Kontrolowana jednostka dysponowała także wymaganą obowiązującymi przepisami dokumentacją budowy.

Ustalenia kontroli wskazują, że nadzór inwestorski sprawowany nad objętymi kontrolą inwestycjami nie był jednak w pełni skuteczny. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego, przed rozpoczęciem budowy, nie wyegzekwowali bowiem od kierownika budowy budynku dydaktycznego w Pile obowiązku sporządzenia kompletnego planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (określonego w art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²). Zaakceptowali ponadto plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, sporządzony przez kierownika budowy hali sportowej mimo, że nie spełniał on wszystkich wymogów określonych

² Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

ww. przepisem.

Ustalenia kontroli NIK wykazały ponadto, że działania inspektorów nadzoru w zakresie egzekwowania od kierowników budów rzetelnego prowadzenia dzienników budowy, nie były także skuteczne. W dziennikach tych nie odnotowywano m.in. protokołów sporządzanych w trakcie budowy (w tym protokołów z prób szczelności instalacji, protokołów odbioru robót), nie we wszystkich przypadkach odnotowywano fakt pobrania próbek materiałowych, rozpoczęcia lub zakończenia danych robót oraz nie we wszystkich przypadkach zgłaszano do odbioru roboty ulegające zakryciu. Było to niezgodne z wymogami określonymi w § 2 ust. 1 oraz w § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy montażu i rozbiórki (...)³.

3. NIK pozytywnie ocenia dysponowanie przez Uniwersytet kompletem umów gwarantujących wykonanie zaplanowanego zakresu rzeczowego inwestycji. Ustalenia kontroli wykazały ponadto, że zamówienia na wykonanie robót budowlanych, projektowych i sprawowanie nadzoru autorskiego udzielone zostały przez Uniwersytet zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴. Stwierdzono jednak nieprawidłowości i uchybienia w zakresie przygotowania i dokumentowania tych postępowań, polegające na tym, że protokoły z postępowań nie zawierały wszystkich danych wymaganych przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁵, a jeden z członków komisji przetargowej złożył oświadczenie wymagane w art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczące postępowania przeprowadzonego w 2006 r. dopiero podczas kontroli NIK, tj. w dniu 20 stycznia 2010 r. Ponadto, część kosztorysów (41%) stanowiących podstawę ustalenia wartości zamówień, sporządzona została wcześniej niż sześć miesięcy przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co było niezgodne z dyspozycją art. 35 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

4. Kwota 561 519,12 zł, pochodząca z dotacji celowych otrzymanych przez Uniwersytet w latach 2007-2009 na dofinansowanie kosztów objętych kontrolą inwestycji (1,3% ogółu dotacji otrzymanych w przedmiotowym zakresie, w czasie objętym kontrolą) przeznaczona została przez Uczelnię na refundację własnych wydatków poniesionych na przygotowanie przedmiotowej inwestycji przed rokiem 2007, to jest przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i uzyskaniem dotacji. NIK zwraca uwagę, że refundacja poniesionych przed rokiem 2007 kosztów przygotowania inwestycji nie wynika ani z treści wniosków o dotację (poszczególne jej transze), ani z treści decyzji przyznających przedmiotowe dofinansowanie.

Nieprawidłowością, w ocenie NIK, było również wypłacenie i pokrycie ze środków z dotacji „dodatków do wynagrodzeń” pracowników Uniwersytetu (89.566,34 zł), którzy w ramach swoich zakresów czynności mieli obowiązek sprawować nadzór inwestorski nad przebiegiem realizowanych przez Uczelnię inwestycji. NIK natomiast podziela stanowisko

³ Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655.

⁵ Dz. U. z 2007 r., Nr 202, poz. 1463.

Uniwersytetu, że takie działanie było bardziej gospodarne niż zlecenie nadzoru inspektorom spoza Uczelni.

5. NIK pozytywnie ocenia fakt, że Uniwersytet, zgodnie z zawartymi umowami, skutecznie stosował zapisy dotyczące kar umownych, i od autora dokumentacji projektowej hali sportowej wyegzekwował kwotę 162 768,32 zł za niedotrzymanie terminu realizacji zamówienia. Niemniej jednak, NIK zauważa, że kwotę 861 116,36 zł, stanowiącą zobowiązania z tytułu realizacji inwestycji zapłacono z niewielkim opóźnieniem.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

a) podjęcie działań zapewniających deklarowane środki własne na realizację objętych kontrolą inwestycji,

b) poprawę skuteczności nadzoru inwestorskiego w zakresie dotyczącym inwestycji stanowiących przedmiot kontroli,

c) ustalenie sposobu rozliczenia z budżetem państwa kwoty 561 519,12 zł środków dotacji przyznanych na lata 2007-2009, wykorzystanych na refundację wydatków, które zostały poniesione ze środków własnych Uczelni przed rokiem 2007.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.